

עבודת השם

פזמון "ראה"

ועוד יש לתרץ על פי מה שאמרו רבותינו ז"ל בתלמוד: לעולם יראה אדם את כל העולם כולו חציו וכאי וחציו חייב. עשה מצוה אחת הכריע את כל העולם לזכות, ואם עשה עבירה חלילה מכריע את כל העולם לחובה. לפי זה יש לומר שלכן בתחילה דיבר הכתוב בלשון יחיד, משום שעל כל אחד מבני ישראל לדעת בידעיה ברורה שבמצוה אחת שהוא עושה מכריע את כל העולם לזכות, וחלילה להיפך "כי אנכי נתון לפניכם" ההשפעה היא על כל העולם כולו להכריעו לחובה או לזכות כלומר הקב"ה אינו כופה עלינו באיזו דרך לזכות ומגיש לפנינו דרך טובה ורעה ברכה וקללה והבחירה שלנו לבחור את הדרך היא בחירה על המעשה ולא על התוצאה. הקב"ה מודיע שאם ילכו בדרכי תורה התוצאה ברכה ואם לאו התוצאה קללה ואין הקב"ה בא בטענות לאף אחד אלא בחירת הדרכים בידינו זה כמו שיש שתי עוגות לפנינו אחת מתוקה ואחת חמוצה אם נבחר בעוגה המתוקה יהיה מתוק ואם לאו יהיה חמוץ.

ושבת עד ה' אלוהיך ושמעת בקולו התורה באה לומר לנו שעיקר התשובה הוא לשמוע בקול ה', ולא כאותם החושבים שעיקר התשובה היא לבישת שק ואפר, אלא העיקר הוא שינוי המעשים ושמיעה בקול ה'. וכפי שאמרו רבותינו בתלמוד (תענית ט"ו): לא נאמר באנשי גניזה "וירא אלוקים את שקם ואת תעניתם", אלא "וירא אלוקים את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה". וזה שאמר כאן הכתוב "ושבת עד ה' אלוקיך" - אם רוצה אתה לשוב בתשובה לפני ה' אלוקיך, אזי "ושמעת בקולו" - תשמע בקולו ובקול התורה הקדושה... (תורת הפרשה לוקט מלבוש יוסף)

"והקללה, אם-לא תשמעו אל-מצות ה' אלהיכם," (ראה יא-כח) אצל ברכה נאמר רק: "אשר תשמעו", ואילו אצל קללה נאמר נוסח על "לא תשמעו" גם "וסרתם מן הדרך". לפי שמחשבה טובה הקדוש-ברוך-הוא מצרפה למעשה, הרי ממילא בשמיעה גרידא, עוד לפני העשייה, כבר באה הברכה. אבל מחשבה רעה היא אינה מצטרפת למעשה, לכן אין הקללה באה מיד אחרי אי-השמיעה, אלא מן ההכרח שיהיה גם מעשה - "וסרתם מן הדרך"... לכן בימים אלו זה הזמן לסוד מן הדרך הרעה כדי שהקללה לא תחתם ביום כיפור ח"ו ואם לא מאהבה אז מיראה.

מסופר על רב סעדיה גאון שהגיע לאיזה כפר, והתארח אצל כפרי אחד שלא ידע שהוא הרב סעדיה גאון, הכפרי כיבד אותו כמו שמכבדים כל אורח. והנה אחר כמה ימים נודע לו את זהותו של הרב, שהוא רב סעדיה גאון, הלך הכפרי

"ראה, אנכי נתון לפניכם-היום: ברכה, וקללה." (ראה יא-כו) ראה, ר"ת ראה אלול הגיע. הלא דבריו של משה רבינו מכוונים לכל עם ישראל אם כן מדוע אמר "ראה" בלשון יחיד ולא בלשון רבים ראו אנכי נתון לפניכם וכו'. ויש לבאר על פי מה שמובא במדרש תנחומא משל לזקן שהיה על אם הדרך והיו לפניו שתי דרכים, אחת תחילתה קוצים וסופה מישור, והשנייה תחילתה מישור וסופה קוצים, והיה מזהיר את העוברים ושבים ואומר להם: אף על פי שאתם רואים תחילתה של זו קוצים, לכו בה משום שסופה מישור, וכל מי שהיה חכם שמע לו והיה מהלך בה ומתייעב מעט, ואז היה הולך לשלום וחוזר לשלום. אבל אותם שלא היו שומעים לו היו הולכים ונכשלים בסוף הדרך. כך היה משה אומר לבני ישראל יש דרך חיים ויש דרך מוות (ברכה וקללה) "ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך" וזה שכתוב (איכה ג') "מפי עליון לא תצא הרעות".

לפי זה מובן מדוע משה שלח ה' אומר "ראה" בלשון יחיד משום שאזהרתו הייתה לכל אחד ואחד מבני ישראל לבל יטעה אחר ראות עיניו בהבלי העולם המטעה את האדם, אשר תחילתו מישור וסופו עקלתון לאין סוף, לכן לא התספק בהתראה כללית.

מסופר על רבי הירשלי, איש כפר גדול, שהיה נחשב כצדיק נסתר, וגדולי דורו הרבו לכבדו ולהעריצו. פעם ביקרו בביתו רבי אברהם משה מפשיסחה ורבי יצחק מוורקי ואמרו לתהות על קנקנו. הדבר היה בפרשת "ראה", פתחו שני הצדיקים בדברי תורה וביקשו מרבי הירשלי שיגיד אף הוא דבר מה וכך חשבו לבחון אותו. נענה רבי הירשלי ואמר: מה יכול כפרי כמוני לומר? תורה כפרית... כתוב "ראה אנכי", פירוש: יסתכל כל אחד ב"אנכי" שלו, אל יפוזל לעברו של הזולת ואל יעמידהו לבחינה.

הפטורה: "שמינה סווארה"

ונפל לפני רגליו, ובוכה מתחנן, תסלח לי כבוד הרב לא ידעתי את ערכך ולא כבדתי אותך כראוי לך, והרב אומר לו הלא כבדת אותי בכל כחך, והכפרי ממשיד לבכות ולהתחנן, לא כיבדתי אותך כראוי לכבוד הרב, וגם למחרת חזר שוב על הדבר הזה.

רב סעדיה גאון למד מוסר גדול מזה המעשה, ומאותו יום התחיל לסגף עצמו בכל מיני סיגופים, ולהתנגל בשלג, וכדומה, שאלו אותו תלמידיו רבינו! על מה ולמה הוא עושה סיגופים כאלה? וסיפר להם את המעשה עם הכפרי, ואמר להם: גם אני מסגף את עצמי, כדי לכפר על הימים הראשונים שלא עבדתי את ה' כראוי, שהיום אני מכיר את בוראי יותר מאתמול, וכל יום אני מכיר אותו יותר, וע"כ כל יום אני מסגף את עצמי על חוסר עבודתי של אתמול, ושל ימים עברו. וככל שאיש גדול יותר כך נובע מאיתנו להשתדל יותר. תארו לכם שקבעתם פגישה עם מלך של מדינה, לפני הפגישה האדם התרחץ התלבש יפה יחשוב איזה שיחה חיובית

ליצור, שלא סתם יבזבו זמנו של מלך. המסקנה הכבוד והשתדלות שאנו מחלקים לבריות תלוי בגודל רמת אישיותו של האדם, או כל שכן מלך מלכי המלכים שאין לו גוף ולא דמות הגוף שנאמר "אתה הראת לדעת שה' הוא האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד מלבדו", כמה שנכבדו ביחס ישר לפי גדולתו "שלגדולתו אין חקר" לא נצליח לכבדו ולעבדו כפי שראוי ומגיע לו באמת.

לכן ככל שלומדים יותר תורה מכירים באין סוף ברוך הוא ואז ביחס ישר היראת שמים עולה עד שמגיעים לסיגופים מעוגנות, אך לעולם ועם כל הכוונות הטובות לא נצליח לכבדו ולעבדו ביחס ישר לגדולתו. כי לגדולתו אין חקר ואין סוף או מן הסתם תעניות זה עוד כלום לעומת הוד רוממותו באמת. אך הקבי"ה אינו רוצה סיגופים ותעניות אלא כל אחד ישתדל לעשות את המקסימם בעבודת השם ואם יש ביכולת נשמתו להגיע לדרגת סיגופים אמיתית אז הבריות מעידים עליו שהוא צדיק האמת ועבד השם אמיתי.

סיפור בהמשכים "נס המים" חלק ב.

מצור: בערב שבת חזון ניתנה הפקודה. השנה שנת תש"ד. היהודים האומללים היו חלופים, מורעבים ומותשים. לעומת זה, הנאצים התחלפו במשמרות כדי לשמור על כוחם. **המשך:** במשך אותו יום נשמע הצדיק מקלויזנבורג ממלמל את מילות מגילת איכה והקינות. רבים מההולכים השילו את נעליהם, בגלל החום הנורא. גם האדמו"ר עשה כן, בגלל איסור נעילת הסנדל בתשעה באב. לאסונו, זקיף גרמני נטפל אליו ופקד עליו ללכת בשולי הכביש, הזרועים חצץ ושברי זכוכית... הערב ירד. שלדי האדם נצטוו להתארגן למנוחת לילה בשדה. הגופים הרצוצים צנחו כאבן על האדמה, מייחלים לקורטוב של מנוחה. הדרך המפרכת שברה את גופם, והצימאון הנורא גרם סבל לא-יתואר. חושך ועלטה שלטו סביב. שקט השתרר. האנשים היו שרועים בדממה, מלקקים את פצעי הגוף והנפש, תוהים על עצם העובדה ששרדו. גם החיילים, הסתבר, היו עייפים, ואט-אט עזבו את משמרתם ליד מכוונת הירייה ושקעו בשינה. ופתאום עברה לחישה מפה לאוזן: "הוא אמר... שכל אחד יחפור באדמה תחתיו... ישועת ה' כהרף-עין". היה ברור לכול מי הוא 'הוא'. אם הצדיק מקלויזנבורג אומר שיש לחפור, יש לעשות זאת. חיש-מהר נטלו האנשים כל מה שמצאו בהישג-יד. בכפית או בגזיר עץ, בידים ובציפורניים, החלו לחפור. ופתאום התרחש הלא-י"אמן: קילוחים דקים של מים זכים פרצו מהאדמה! ק' חרמץ, שלא נמנה עם חסידי האדמו"ר, מתאר בפרו 'קאשמארן' את הנס שהתרחש: "חששנו להרים קול, שלא ירגישו בנו הצורים, אך בעיני כולנו ניצתה השבת. מים... מים חיים... האנשים המיואשים התחבקו והתנשקו מרוב אושר וגיל... יהודים מעולפים ומתים-למחצה חזרו בן-רגע לחיות...". כך מסופר גם ב'ספר סאסנאוויץ', בעדותיהם של אריה לידא ומאיר-שרגא פרדלסקי, אשר היו שותפים לאירוע, וחוו את נוראות המסע מוורשה לדאכאו. הכול הרוו את צימאונם, הרטיבו את גופם היבש, והודו לה' על החסד שעשה עמם. כוחות מחודשים ניסכו בהם. לפתע התעוררו השומרים, ורצו אל היהודים להביט במתרחש. הם בהו משתאים בשבויים, אולם ככל הנראה לא רצו לעורר מהומה או התקוממות נגדם, והעדיפו לשתוק ולחזור לרצצם. בבוקר, כאשר באו המפקדים ונוכחו בנס, החליפו בעיניהם השטניות מבטים משתאים, ובלא אומר ודברים הסתובבו לאחור בבושת-פנים. מעתה העצים האדמו"ר את מאמציו לעודד את השרידים בצעדה האימה, באומרו: "הנה לנו ראייה, כי למרות כל הצרות והסתר פניו של הקב"ה כביכול, הקב"ה אוהב אותנו...". **סוף!**

פנית ההלכות "דיני יולדת בשבת"

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ד.

יח. יש אומרים שמותר לילד בשבת גם אישה גויה, למרות חילולי השבת הכרוכים בזה, אם ההימנעות מזה עלולה לגרום לאיבה, ולחשש שהדבר יוודע והגויים יתנקמו ביהודים שלא לילד אישה יהודייה, ויבואו לידי סכנה. ולדינא טוב לעשות כן על-ידי שנים, באופן שיהיה שנים שעשאוה שאינם חייבים מן התורה. ואם אי אפשר לעשות כן על-ידי שנים, יש לסמוך על המקילים, בפרט בזמן הזה שיש פרסום רב ומידי בכלי התקשורת. (ילקוט שבת ד עמוד שב)

יט. אישה בעלת תשובה שהרהר באיסור, וכרעה ללדת ביום שבת, אף אם הולד הוא ממזר מחללין עליה שבת ככל יולדת. (ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שב)

כ. אישה נקראת יולדת שמחללין עליה את השבת (לפעולות הלידה והכרוך בזה) משעה שתשב על המשבר, או משעה שהדם שותת ויורד, או משעה שאין בה כוח ללכת בכוחות עצמה, אלא בסיוע חברותיה. וכשהופיע אחד מהסימנים הגו' מחללין עליה את השבת. ולעניין להביאה לבית החולים הכל תלוי לפי הענין והמרחק. (ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שג)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת שלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורנזון בן חיה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseem@gmail.com

כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד...